

Cabrad

De ruïne Cabrad was in de 13de eeuw een machtig kasteel. Het ligt strategisch in een bocht van de rivier de Litava en was vroeger een onderdeel van de verdediging van de in dit gebied liggende zilvermijnen. Het is zeker een bezoek waard. Door zijn geïsoleerde ligging, waardoor het vroeger moeilijk te veroveren was, is het nu een broedplaats voor reptielen en amfibieën. Zo kom je hier bijna altijd de oostelijke smaragdhagedis (*Lacerta viridis*) tegen en maak je een grote kans op een ontmoeting met een esculaapslang (*Zamenis longissimus*). In het voorjaar wemelt het hier van de vuursalamanders (*Salamandra salamandra*).

en de daarbij behorende subsidies gedwongen steeds grootschaliger te werk te gaan. Grotere tractoren hebben ruimte nodig: daarvoor worden houtwalle-tjes, waterbronnen en soms hele ruïnes aan de kant geschoven.

Slowaken zijn hartelijke en eerlijke mensen die mijn hart gestolen hebben. Maar de vergelijking van de Krupinska Planina met Toscane gaat toch mank. Toscane overtreft Slowakije als het gaat om de cultuur en de keuken. Waar Toscane de Dom van Florence heeft moet de Krupinska Planina het doen met bijvoorbeeld de dertiende-eeuwse ruïne Cabrad.

Maar ook qua rust, ruimte en natuur is de Krupinska Planina niet te vergelijken met Toscane. De charme van Slowakije is dat je dagen kunt wandelen zonder gehinderd te worden door hekwerken of prikkeldraad en je hooguit een herder met zijn schapen tegen zal komen.

Literatuur:

- Chris van Swaay & Martin Warren (2003). Prime Butterfly Areas in Europe. Priority sites for conservation.
- Vadim V. Tshikolovets (2011). Butterflies of Europe and the Mediterranean area.
- Bernard Skinner (2009). Colour Identification Guide to Moths of the British Isles.
- Tristan Lafranchis (2009). Dagvlinders van Europa.
- Tom Tolman & Richard Lewington (1999). De nieuwe vlinder-gids.

Tip voor de wandelaar

Voor wandelen in Slowakije zijn uitstekende topografische kaarten te verkrijgen bij www.piedaterre.nl, al zijn de gegevens niet altijd actueel. Wandelpaden in de rustige gebieden zijn maar weinig in gebruik en raken daarom wel eens overwoekerd. Op Milydom zijn kaarten te leen en kunt u gebruik maken van een GPS met uitgezette wandelingen.

Vlinders in D

Met de opening van Amazonica in april 2013, was Blijdorp ineens een tropische biotoop en een bijzondere beleving rijker. Mensen zien, horen, ruiken en voelen dat ze in het Amazonegebied zijn terechtgekomen. Je ziet de prachtig gekleurde Zuid-Amerikaanse vlinders rondvliegen, je hoort water stromen, je ruikt bloemen en je voelt de tropische warmte. De drijfbladeren van de Victoria Amazonica, piranha's en sierlijke zoetwaterroggen horen hier thuis, maar de vlinders spelen uiteraard een hoofdrol in deze grootste vlindertuin van Europa.

Met haar uitstraling, materialen en vorm past Amazonica naadloos in de natuurlijke sfeer van Diergaarde Blijdorp. Het ontwerp van Amazonica is in essentie een cirkelvormig gebouw met twee entrees aan weerszijden. Je volgt het pad langs een zandbank waar je in het water de piranha's ziet zwemmen en loopt over een omgevalen boomstam naar de Amazonehut waar je spelenderwijs leert over de levenswijze van vlinders en over hun leefgebied.

Vlinders

Verzorger Louwerens-Jan Nederlof is van het begin af aan betrokken bij het opzetten van het nieuwe vlinderparadijs. "We zijn begonnen met zo'n twintig vlinder-

Een passiebloemvlinder, *Heliconius hecale*.

Diergaarde Blijdorp

Tekst:
Jeanette Verdonk
Diergaarde Blijdorp
& Albert Vliegthart
De Vlinderstichting

soorten die relatief makkelijk te kweken zijn en tegen wisselende klimaatomstandigheden kunnen, zoals blauwe azuurvlinders, uilvlinders en diverse soorten passiebloemvlinders. Elke week worden er vlinderpoppen besteld bij een erkende kwekerij in Costa Rica. Dit soort projecten draagt bij aan lokale bewustwording voor natuur. Door de vlinders in hun natuurlijke omgeving te kweken worden de plaatselijke populaties beschermd. Uiteindelijk leveren de vlinders meer inkomsten op dan de productie van tropisch hardhout en is de lokale bevolking hiermee beter geholpen”, aldus Nederlof.

Uit de verstuurde poppen komen vlinders die ongeveer 4 tot 6 weken leven. Berekend was, dat er binnen een maand na opening ongeveer 2000 vlinders zouden vliegen en dat lukte. Van mei tot oktober kweekt Blijdorp zelf passiebloemvlinders. De omstandigheden blijken zo gunstig dat sommige vlinders, zoals de uilvlinders, spontaan eitjes zijn gaan leggen. Het is de bedoeling om het aantal vlindersoorten in de toekomst uit te breiden met kleinere en kwetsbaardere soorten, zoals de glasvleugelvinder. Daarvoor moet de beplanting wel hoger en voller zijn geworden en moeten er meer bloemen bloeien. Het hele jaar door staan er planten en bomen in bloei. Zeer herkenbaar zijn de lantana's, een tropische pioniersplant die in variabele kleuren voorkomt en waar de vlinders nectar uit halen. Opvallend zijn de prachtige rode bloemen van de roos van Venezuela en de rode vruchten van de orleaanboom.

Blijdorp steunt Tien voor twaalf

Zowel in als buiten Amazonica kan men genieten van veel vlinders en daar is Diergaarde Blijdorp heel trots op. Sinds twee jaar wordt de campagne 'Tien voor 12' van De Vlinderstichting ondersteund. Door het adopteren van het veenbesblauwtje en de iepenpage draagt de diergaarde direct bij aan de bescherming van de leefgebieden van beide bedreigde diersoorten in eigen land. Maar Blijdorp doet meer. Ze organiseert van april tot en met augustus de fotoactie 'Spot de Vlinder' en vraagt de bezoekers van Amazonica vier prachtige Zuid-Amerikaanse vlinders te spotten, te weten *Caligo eurilochus* (uilvlinder), *Danaus plexippus* (monarchvlinder), *Morpho peleides* (azuurvlinder) en *Heliconius charitonus* (zebravlinder).

De diergaarde zelf is eigenlijk een groot park in Rotterdam. Hier komen zo'n twaalf vlindersoorten voor. Oranjetipje, boomblauwtje, bont zandoogje, citroenvlinder en landkaartje worden af en toe gezien, maar tuinvlinders zijn door de hele diergaarde te vinden op de bloemen. De bezoekers worden aangemoedigd om in de diergaarde en in eigen omgeving op zoek te

Milieuvriendelijke koepel

Met een overspanning van 56 meter overdekt de koepel het tropisch regenwoud. Door de ragfijne houten structuur in combinatie met luchtkussens en de glazen gevel aan de oostzijde, dringt het daglicht tot diep in het woud door. Hiermee wordt voor de opwarming van de tropische wereld optimaal gebruik gemaakt van onze natuurlijke lichtbron. De geodetische koepel is zeer milieuvriendelijk en duurzaam door de lage milieubelasting bij de productie: het hout met FSC-keur is een product dat groeit in duurzaam beheerde bossen zonder de energie en grondstoffen van de aarde uit te putten. De extreem efficiënte constructie in bolvorm zorgt ervoor dat er met een minimum aan materiaal en energie een maximum aan volume wordt gerealiseerd.

gaan naar vlinders.: via de zoekkaart van Amazonica en door QR-codes op informatieborden van De Vlinderstichting. Waarnemingen doorgeven kan via de app Vlindermee of de wabsite van de tuinvlindertelling van De Vlinderstichting: www.vlindermee.nl.

- advertentie -

